धनूराशिघटकत्वसहसरायाच्च शेषपादलिकस्य मकररा-
शिघटकत्वम् तत्रार्थे न० च आषाढभूः" मङ्गलग्रहः तस्य
मत्र जातत्वात्तथात्वम् ।

आषाढाभव पु० आषाढायां नक्षत्रे भवति भू—अच् । नक्षत्र-
भेदे आषाढाजातोऽप्यत्र क्विप् । आषाढाभूरप्यत्र ।

आषाढि स्त्री आ+षह—क्विन् नि०न ओत् षत्वञ्च । १सम्यक्
सहने "तथाषाढेः सौत्रसतेवस्योपदभुः" यत० ब्रा० ९,२,१,
२७ । २रतिदेव्याः स्थाने च यज्ञार्थेर० ।

आषाढी स्त्री आषाढया नक्षत्रेण युक्ता पूर्णिमा "नक्षत्रेण
युक्तः कालः" पा० ष्ट्यण् । १आषाढ़मासीयपौर्णमास्याम् ।
२यक्षिवेष्टकाभेदे च ।

आषाढीय त्रि० आषाढायां भवः "भविष्यत्याषाढायामिति" पा०
तस्येदम् इञ्त्वात् वा छ । १आषाढानक्षत्रे भवे २आषा-
ढसम्बन्धिनि च ।

आष्टम पु० अष्टमोभागः अण् । अष्टमे भागे ।

आष्टु अव्य-व्याप्तौ इन् इश्च । आकाशे उज्ज्व० ।

आस उपवेशनेअदादि० आ० अक० सेट् । आस्ते आस्ताम्
आसते आसीत आसाताम् आसत आस्थ आसाथाम् आध्वे आहम् आस्व आसव आसिष्ट आसिषीष्ट आसिषीयास्ताम् आसिषीरन् आसिषीष्ठाः आसिषीयास्थाम् आसिषीध्वम् आसिषीय आसिषीवहि आसिषीमहि आसिषत आसिषीष्ट आसिषीयास्ताम् आसिषीरन् आसिषीष्ठाः आसिषीयास्थाम् आसिषीध्वम् आसिषीय आसिषीवहि आसिषीमहि आसिषत आसिष्यते । आसीनः आसितम् आसितवान् आसितवती आसिताः आसः आसनम् आसना "य आस्ते मनसा स्मरन्" गीता "दिवि देवास आसते" ऋ० १,२०,२ । "सीतामरण्यात् सान्त्वा"नासीत गुरुणा सार्द्धं शिला-फलकनीषु च" इति च मनुः । "सुखितमास्व ततः परदां गतम्" सा० द० । "निषद्यमाध्वं पिबतात्त शेध्वम्" भट्टिः । "जगन्ति यस्यां सविकाशमासते" माघः । "आसिष्ट नैकत्र सुखा व्यरंसीत्" भट्टिः भावे आस्यते "आस्यतामिति चोक्तः सन्नासीताभिमुखं गुरोः" मनुः । "इच्छामि नित्य-मेवाहं त्वया सह सहासितुम्" भा० व० । अ० "जन-कोऽपि वैदेह आसाञ्चक्रे" यत० ब्रा० १४,९,१,१ । तूष्णींभूय भयादासाञ्चक्रिरे मृगपक्षिणः" भट्टिः "कैलास-शिखरासीनम्" तन्त्रम् "आसीनानां सुरभितशिलं नाभि-गन्धैर्मृगाणाम्" मेघदू० । "आसितं भासितं चैव मतं यच्चाप्यनुष्ठितम्" रामा० । "जन्मासितादिकम्" सा० द० ।

अधि-अध्यारोहणे सक० । गगनमध्यमध्यास्ते दिवाकरः
भाद० "छायामध्यास्य सैनिकाः "ययौ मृगाध्यासित-
शाद्वलानि" इति च रघुः । अम्बूविटपमध्यास्ते परभृता" शिक्षमो० । "आचख्यौ दिवमध्यास्य
शासनात् परमेष्ठिनः" रघुः । अत्राधारस्य कर्मता ।

अनु—पश्चादुपवेशनेन सेवने सक० । "अन्वासितमरुन्वत्या
शाङ्गेव हरिर्भुजम्" रघुः । "इतः सञ्चावमन्वास्ते
सदैव मनदं वपः" भा० स० १० अ० ।

अभि—आभिमुख्येन स्थितौ नैकट्ये च अक० अध्यासः अ-
भ्यासोयत्ते कपूयथोनिमापद्योरन्" छा० उ० ।

उद्—औदासीन्ये प्रकृतकर्मणि उपरमे अक० "विधाय वैरं सामर्थं
नरोऽरौ य उदासते" माघः । "उदासीनवदासीनः" गीता

उप—सेवने सक० । "नोपास्ते यस्तु पश्चिमाम्" मनुः ।
"उपासते हरिहरौ ब्रह्मारोऽप्यते यतः" वाक्यप० ।
"वायुवद्वाहुगच्छन्ति तथा दीनानुपासते" मनुः । "ऋतवस्त-
मुपासते" कुमा० ।

परि—उप—उपासनस्य प्रकर्षार्थे "यथैव क्षुधिता बाला मातरं
पर्य्युपासते" "पितामहं च ते तस्यां सभायां पर्य्युपासते"
भा० स० १अ० । (एनम्) "भुजङ्गाः पर्य्युपासते" कुमा० ।

सम्—उप—सम्यगुपासने सक० । "सदुपास्यत पुत्रभोग्यया" रघुः

परि—परितः स्थितौ अक० सम्यक् सेवने सक० । तामेतद्देवाश्च
पर्य्यासते ते येऽमे ब्राह्मणाः" यत० ब्रा० ।

सम्—सम्यक् स्थितौ उपवेशने च । "भोगिभोगसमासीनम्"
"पश्चिमां तु समासीनः" मनुः ।

आस् अव्य० आ+अस्—क्विप्—आस+क्विप् वा । १ करणे,
२आक्षेपे "आः स एव भवि जीवतीति" सद्रा० ।
"आङ्गरात्मनु ह्यामङ्गलपाठक ." वेणी० । ३क्रोधे,
४सन्तापे, ५पीडायां सर्वगर्जने च । "आः किमेतदिति
क्रोधादाभाष्य भरिवासरः" देवीमा० । ६खेदे "विद्या-
मातरमाः प्रदर्श्य न्यपन्थन् भिक्षामटे निवृत्तपाः" उद्भटः ।

आस पु० आस-घञ् । १आसने २स्थितौ ३उपवेशने आस्यतेऽ-
नेन करणे घञ् । ४उपवेशनस्थाने गुह्यपार्श्वभागे "यथा
जघासं पुण्डरीकमेवमस्यासिणी" छा० उ० छान्दसं न० ।
अस्यते क्षिप्यतेऽनेन अस—करणे घञ् । ५धनुषि "स सासिः
सासहः सासः" किरा० "सासः सचापः" भट्टि० ।
६प्रयासः असे क्षेपे भावे घञ् । ७ विक्षेपे निरासः ।

आसक्त त्रि० आ+सन्ज—क्त । १आसङ्गयुक्ते विषयान्तरपरि-
हारेण तदेकतानतयाभिनिष्ठे २अनवरते न० जटा० ३त-
इति ४सम्यक्संबद्धे च त्रि० आसक्तचित्तः आसक्तचेताः ।

आसक्ति त्रि० आ+सन्ज—क्तिन् । विषयान्तरपरिहारेणै-
कविषयावलम्बने "ते देवा आसक्तिमन्तं वदन्तः" "आस-
क्तमतं वदन्तः इति च" यत० ब्रा० ८,२,१,११,१२ । "नीव-